

искали да добиятъ нѣкакви права, ставали мюсюлмани, като молѣли султана да имъ остави поне езика, за да си говорятъ на него¹⁾.

Въ врѣме на турското робство голѣми опустошения и звѣрства сѫ извѣршили на нѣколко пѫти и татаритѣ отъ Кримъ. Тия татари признали върховната властъ на султана Мохамеда II, още когато прѣвземалъ Цариградъ (въ 1453 г.) Отъ тогава тѣ често дохождали да помагатъ на турцитѣ. Татарските спомагателни орди достигали до 50,000 конници. Турцитѣ употребявали тия орди, когато трѣбalo да се разграби и опустоши нѣкоя неприятелска страна, нѣ татаритѣ били до толкова навикнали да грабятъ, щото не щадѣли и мирните турски области, прѣзъ които прѣминавали.

Въ 16 и 17 вѣкъ сѫ прѣминавали прѣзъ Бѣлгария, особено прѣзъ източната ѝ часть, на нѣколко пѫти многобройни татарски орди, които сѫ дохождали да участвуватъ въ войнитѣ на турцитѣ противъ хърватитѣ, маджаритѣ и нѣмцитѣ. При тия прѣминувания татаритѣ сѫ извѣршвали голѣми грабежи, а нѣкой пѫть и страшни жестокости и опустошения. Твѣрдѣ е възможно, самото турско правительство да е карало татаритѣ да опустошаватъ източна Бѣлгария, поради нѣкакви бунтовнически движения въ нея.

Татарските прѣминувания се възпѣватъ въ много наши народни пѣсни. Въ нѣкои отъ тия пѣсни се разказва, че татаритѣ сѫ били сравнително мирни, че тѣ грабѣли само хуба-

¹⁾ Пер. Спис. кн. XXI—XXII, стр. 332—338.